

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2009

Nr. 111

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 mei 2009

Tijdens het algemeen overleg Personeel op 25 maart jl. (Kamerstuk 31 700 X, nr. 109) heb ik toegezegd u over lopende onderzoeken inzake Post Traumatische Stress Stoornissen (PTSS) te informeren. In Nederland wordt door een groot aantal partijen wetenschappelijk onderzoek verricht op het gebied van psychotrauma. Vele daarvan zijn bekend bij wetenschappers die voor of met Defensie werkzaam zijn en die relevant kunnen zijn voor de zorgverlening aan militairen en veteranen. Van de belangrijkste geef ik u het volgende overzicht:

- Prospectie in stressgerelateerd militair onderzoek (PRISMO) – longitudinaal cohortonderzoek naar stressgerelateerde psychobiologische factoren in relatie tot uitzending (MGGZ, Vermetten);
- Slaap en PTSS – onderzoek naar relatie slaap EEG en biologische ritmen bij PTSS (MGGZ, Vermetten);
- Randomized Clinical Trial naar het effect van Prazosine bij de behandeling van nachtmerries bij PTSS (MGGZ, Vermetten);
- Neuroimaging met fMRI van slaap in relatie tot geheugenfuncties bij PTSS (MGGZ, Geuze);
- Neuroimaging met fMRI van pijnperceptie in relatie tot stressprovocatie bij PTSS (MGGZ, Geuze);
- BIOSTRESS.militaire onderzoeksbegeleiding bij TNO project identificatie en evaluatie van biomarkers van stressgerelateerde processen bij militairen in relatie tot uitzending (TNO, Langenberg);
- Feasibility Virtual Reality Exposure als adjuvans bij de behandeling van PTSS (TNO, Neerincx);
- Trauma en persoonlijkheid: onderzoek bij militairen (PRISMO onderzoek) (Universiteit Utrecht) MGGZ, Kleber, Rademaker);
- Betekenisgeving na schokkende ervaringen bij militairen (Universiteit Utrecht, Veteraneninstituut, Kleber, Schok);
- Diagnostiek van complexe PTSS (Centrum '45, Jongedijk);
- Delayed Posttraumatic Stress Disorder (Centrum '45, Smid, Gersons);
- Treatment of traumatised refugees: A comparative study (Centrum '45, ter Heide, Mooren, Kleber);

- Intergenerational transmission of war trauma and child development (Centrum '45, Van Ee, Mooren, Kleber);
- Mental health support for people living in areas of mass violence (Artsen zonder Grenzen, de Jong, Kleber);
- Schuld- en schaamtebeleving bij jonge veteranen (Veteraneninstituut, Universiteit van Tilburg, Rietveld);
- Experimenteel en longitudinaal onderzoek naar mechanismen van invloed op het ontstaan en de persistentie van posttraumatische stress stoornissen (Universiteit Utrecht, Engelhard).

Naast bovenstaande onderzoeken, waar Defensie direct of indirect bij betrokken is, vindt er in de gehele wereld onderzoek plaats naar PTSS. De wetenschappelijke onderzoeksgroep en het kenniscentrum van de Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ) hebben mede als taak de internationale ontwikkelingen actief te volgen en voor Defensie relevant onderzoek, ook over PTSS, te onderkennen.

De staatssecretaris van Defensie,
J. G. de Vries